

ARH. KREGAR.

GLEBALIŠKI LIST.

IZDAVA UDRUŽENJE
GLEB. TGRALCEV
MEŠTNOJ ODBOR
LJUBLJANA.

SEZONA
1922-23

ŠTEV. 5.

P. MAGDIĆ, Ljubljana

Nasproti
glavne pošte
Telefon 438.

Za gospode:
klobuki, cilindri,
čepice prvovrst-
nih tovaren.

Za dame:
plašči, kostumi,
obleke iz svile,
volne in trikot.

Perilo, nogavice,
rokavice, kravate.

Perilo, nogavice,
rokavice.

Dežni plašči,
dežniki, palice.
V vsaki ceni in
največji izberi.

Parfum, milo
in vsi
modni predmeti.

P. MAGDIĆ, Ljubljana

Nasproti
glavne pošte
Telefon 438.

➡ OGLAŠUJTE V ➡
„GLEDALIŠKEM LISTU”!

ŠIVALNI STROJI

MUNDLOS - ORIGINAL VIKTORIJA.

10 LETNA GARANCIJA

VSE VRSTE JEDILNEGA ORODJA. - VELIKA
ZALOGA ZLATNINE IN SREBRNINE.

JOSIP ŠELOVIN — ČUDEN,

MESTNI TRG 13

LJUBLJANA

MESTNI TRG 13.

Spored

Drama :

November 15. sreda	— Jack Straw.	RedA
„ 16. četrtek	— R. U. R.	Red E
„ 17. petek	— Svatba Krečinskega.	RedB
„ 18. sobota	— Ploha.	Izven
„ 19. nedelja	— Krojaček-Junaček. (Ob treh popoldne.) Mladinska predstava.	Izven
„ 19. nedelja	— Jack Straw. (Ob osmih zvečer.)	Izven
„ 20. poned.	— Ploha.	Red C
„ 21. torek	— Zaprto.	

Opera :

November 15. sreda	— Jenufa.	RedC
„ 16. četrtek	— Triptychon.	RedD
„ 17. petek	— Zaprto.	
„ 18. sobota	— Carmen. — Micaëlo poje gna Kattnerjeva.	RedA
„ 19. nedelja	— Sevilski brivec.	Izven
„ 20. poned.	— Zaprto.	
„ 21. torek	— Tajnost.	RedB

Najfinejša svetlobna telesa

za stanovanja, vile, banke, bare, kine itd. kakor :

lestence, namizne, stoječe svetilke i. t. d.

v vsakem poljubnem slogu, tudi po doposlanih načrtih izdeluje v kovini, lesu, svili, steklu i. t. d. edina jugoslovenska

„Svetlobna industrija VESTA“.

Naročila samo na atelje „VESTE“, Ljubljana, Kolodvorska ul. 8/I.

JACK STRAW.

Komedija v treh dejanjih. Angleški spisal W. Somerset Maugham.
Poslovenil Fran Govekar.

Režiser: B. PUTJATA.

Jack Straw	g. Putjata.
Mrs. Parker-Jennings	gna Vera Danilova.
Mr. Parker-Jennings	g. Plut.
Kitty, } njuna otroka	{ gna Mira Danilova.
Charles, }	{ g. Železnik.
Ambrose Holland	g. Terčič.
Lady Wanley	ga Wintrova.
Lord Serlo	g. Drenovec.
Knez Adrian von Bremer	g. Danilo.
Horton Withers	g. Markič.
Mrs. Withers	gna Rakarjeva.
Rosie Abbot	gna Gorjupova.
Sluga	g. Karagjov.

I. dejanje se vrši v Grand hotelu Babylon v Londonu, II. in III. pa
v salonu Tawerner Halla lady Wanley.

PRISPEVAJTE ZA

BORŠTNIK-VEROVŠKOV

NAGROBNI SPOMENIK.

R. U. R.

Rossum's Universal Robots!

Kolektivna drama v treh dejanjih s predigro. Spisal Karel Čapek.
Prevel O. Šest.

Režiser: O. ŠEST.

Harry Domin, centralni ravnatelj Rossumovih universalnih robotov	g. Rogoz
Inž. Fabry, generalni tehnični ravnatelj R. U. R.	g. Peček
Dr. Gall, upravnik fiziološkega in iznajdbenega oddelka R. U. R.	g. Skrbinšek
Dr. Hallemeier, upravnik zavodov za psiholo- gijo in vzgojo robotov	g. Gregorin
Konzul Busmann, generalni komerc. ravna- telj R. U. R.	g. Železnik
Stavbenik Alkvist, stavbeni šef R. U. R. . .	g. Kralj
Helana Gloryjeva	ga Wintrova
Nana, njena pestunja	ga Juvanova
Marius, robot	g. Karadjof
Sulla, robotka	gna M. Danilova
Radius, } robota {	g. Cerar
Damon, }	g. Terčič
Drugi } robot {	g. Markič
Tretji }	g. Smerkol
Četrti }	g. Medven
Robot Primus	g. Drenovec
Robotka Helena	ga Wintrova

Več robotov.

Med predigro in prvim dejanjem poteče deset let. Po predigri
in drugim dejanjem odmor. — Dekoracije naslikal g. Skružny.

Svatba Krečinskega.

Komedija v treh dejanjih. — Spisal A. Suhovo-Kubilin.
Prevel R. Peterlin-Petruška.

Režiser: B. PUTJATA.

Peter Konstantinovič Muromskij,	
bogat jaroslavski posestnik	g. Šest.
Lidica, njegova hči	gna Gorjupova.
Ana Antonovna Atujeva, nje teta	gna Rakarjeva.
Vladimir Dmitrič Nelkin, posestnik	g. Cesar.
Mihael Vasiljič Krečinskij	g. Kralj.
Ivan Antonjič Raspljujev	g. Putjata.
Nikanor Savič Bek, oderuh	g. Kumar.
Fjodor, strežaj Krečinskega	g. Medven.
Tiška, vratar pri Muromskih	g. Markič.
Policijski uradnik	g. Sancin.

Sluge.

Dejanje se vrši v Moskvi v dobi osvobojenja ruskih kmetov.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA - LJUBLJANA
ŠELENBURGOVA ULICA 1.

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE.

PLOHA.

Vesela vaška igra v treh dejanjih. Spisal P. Petrović.
Poslovenil M. P.

Režiser: ZV. ROGOZ.

Stojan Marić	g. Skrbinšek.
Stana, njegova žena	gna V. Danilova.
Marko Marić, njegov tast	g. Plut.
Janja, Markova žena	ga Juvanova.
Nikola Jevrić	g. Ločnik.
Mara, njegova žena	ga Rogozova.
Pela, njegova tašča	gna Rakarjeva.
Ciganka	gna M. Danilova.

Godi se v Liki.

V. BEŠTER **ATELJE** „**HELIOS**“

ZOPET NOVE SLIKE RAZSTAVLJENE ALEKSANDROVA C. 5.

Mladinska predstava.

Krojaček-junaček.

Pravljica igra v štirih slikah z godbo, petjem in baletom.
Spisal I. Görner.

Režiser: A. DANILO.

Slobodan, mogočen kralj	g. Danilo.
Narcisa, njegova hči	gna Mira Danilova.
Rožmarinček, dvorski maršal	g. Drenovec.
Glivar } ministra	{ g. Gregorin.
Gobar }	{ g. Kumar.
Špicabrin, dvorski norec	g. Železnik.
Dr. Lisjak, telesni zdravnik kraljev	g. Medven.
Grofica Medica	gna Zbočilova.
Vojvodinja Oleandrska	gna Gabrijevčičeva.
Kapitan Goliat	g. Cesar.
Baron Kozorog	g. Terčič.
Trska, krojaški mojster	g. Smerkolj.
Amanda, njegova žena	gna Rakarjeva.
Inko, njegov sin, krojaški vajenec	gna Vera Danilova.
Ali } tolovaja	{ g. Ločnik.
Murfi }	{ g. Plut.
Bučman, komornik kraljev	g. Sancin.
Ropotulja, soseda krojačeva	ga Juvanova.

Gospoda, sluge, paži, vojaki in gostje.

PASTORKA JENUFA.

Opera v treh dejanjih. Besedilo spisala po drami iz življenja moravskega naroda Gabrijela Preissova. Poslovenil Fran Govekar. Uglasbil Leo Janaček.

Dirigent: L. MATAČIČ. Režiser: VASILIJ SEVASTIJANOV.

Stara Burjevka, užitkarica

in gospodinja v mlinu gna Sfiligojeva.

Laca Klemen } polbrata, vnuka Burjevke { g. Sovilski.
Števo Burja } { g. Šimenc.

Cerkovnica Burjevka, vdova

in snaha stare Burjevke ga Thierry-Kavčnikova.

Jenufa, njena pastorka ga Lewandowska.

Prvi mlinski hlapec g. Cvejič.

Rihtar g. Zupan.

Rihtarica ga Erklavčeva.

Karolka, njiju hči ga Matačičeva.

Pastirica ga Smolenskaja.

Barena, prva dekla v mlinu gna Korenjakova.

Jano, pastirček ga Ribičeva.

Muzikanti, vaščanje.

I. dejanje v mlinu pri Burjevih. II. in III. v sobi cerkvnice.

Med I. in II. dej. poteče pol leta. Med II. in III. dva meseca.

I. premijera Jenufe v Brnu 1904.

Premiera v Narodnem gledališču v Pragi 26. maja 1916.

1. dejanje. Cerkovnica, stroga in odločna žena ima nelastno hčerko, pastorko Jenufko, katera se je zaljubila v lahkomišelnega, razburljivega bratranca Števo — in se mu vdala. Toda, ko se vrne nekega dne Števo pijan od nabora, je njegova ljubezen hladnejša. Odločna in razumna cerkvnica spregovori s Števom resno besedo ter dovoli ženitev samo pod pogojem, da se nikdar več ne opije. Da mu rok na poskušnjo enega leta.

Jenufko pa ljubi tudi resnejši, moški Laca. Boli in grize ga zavest in prepričanje, da se je lahkomišeln in vrtoglavi Števo zaljubil samo v lepo Jenufkino lice in nekega dne ji v razburjenju prereže lice, v misli, da ji pokvari s tem obraz in jo naredi grdo.

II. dejanje. Jenufka se je hotela zastrupiti. In zopet se posreči cerkovnici, da prepreči nesrečo. Pod pretvezo, da pošlje Jenufko na Dunaj v službo, skriva Jenufko pazljivo doma, kjer se ji rodi Števoev deček. Cerkovnica pokliče Števa in ga prosi, naj si vendar vzame nesrečno Jenufko. Vrtoglavi lahkomišelnež pa se skesa in uteče. Obupana cerkovnica se odloči povedati vse Laci. In pošteno in odkrito mu opiše nesrečen položaj. Laca seveda preišlja. Moral bi si vzeti tudi Števovega dečka. V svojem strahu za Jenufko in njeno dobro ime, pravi cerkovnica Laci, da je dete umrlo. In po odhodu Laca, vzame dete in ga vrže pod led. Jenufko pa prepriča, da je dete na vročici umrlo.

III. dejanje. Cerkovnica pripravlja svatbo Jenufke z Laco. In ko se hočejo napotiti v cerkev, krikne po vasi: Našli so pod ledom mrtvo dete. Nesrečna cerkovnica prizna sedaj svojo krivdo in se da odvesti na sodišče. Laca se zavzame za nesrečno Jenufko in ta spozna njegovo verno ljubezen mu pade v naročje. Namenita se skupno v svet, kjer hočeta začeti novo življenje.

„PRI NIZKI CENI“ IGN. ŽARGI
LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ŠT. 3.

Trgovina z drobnim, pletenim in modnim blagom ter perilom in kravatami na debelo in drobno. Največja zaloga potrebščin za krojače in šivilje.

TRIPTYCHON.

Uglasbil G. Puccini.

PLAŠČ.

Besedilo zložil po Didiera Golda „La Houppelande“ G. Adami.
Poslovenil M. P.

Dirigent in režiser: F. RUKAVINA.

Michele, gospodar čolna	g. Levar.
Luigi, težak	g. Sowilski.
Tinea, „	g. Mohorič.
Talpa, „	g. Zorman.
Giorgetta, žena Michela	gna Thalerjeva.
Frugola, žena Talpe	gna Rewiczewa.
Prodajalec pesmi	g. Banovec.
Ljubimec	g. Bratuž.
Ljubimka	ga Ribičeva.

Težaki, lajnar, dekleta. Dejanje se vrši na čolnu.

SESTRA ANGELIKA.

Besedilo zložil G. Forzano. Poslovenil dr. I. Šorli.

Sestra Angelika	gna Zikova.
Teta kneginja	ga Thierry-Kavčnikova.
Prednica	gna Smolenskaja.
Penitencijarka	gna Sfiligojeva.
Predstojnica novic	gna Erklavčeva.
Sestra Genovefa	gna Lewandowska.
Sestra Ozmina	gna Kovačičeva.
Sestra Dolcina	gna Ponikvarjeva.
Sestri nabiralki	{ gna Ribičeva.
	{ gna Jeromova.
Novici	{ gna Korenjakova.
	{ gna Mišičeva.
Sestra ključarica	ga Lumbarjeva.

Dejanje se godi h koncu 17. stoletja v samostanu.

GIANNI SCHICCHI.

Besedilo zložil G. Forzano. Poslovenil dr. I. Šorli.

Gianni Schicchi	g. Levar.
Lauretta, njegova hči	ga Matačičeva.
Zita, nazvana „Stara“, sorodnica Buosa	gna Rewiczewa.
Rinuccio, nečak Zite	g. Kovač.
Gherardo, nečak Buosa	g. Bratuž.
Nella, njegova soproga	gna Koreninova.
Gherardino, njen sin	g. Habič.
Betto iz Signe, svak Buosa	g. Zorman.
Simon, sorodnik Buosa	g. Zupan.
Marco, njegov sin	g. Pugelj.
Ciesca, njegova soproga	ga Smolenskaja.
Maestro Spinelloccio, zdravnik	g. Perko.
Amantio plemeniti Nicolao, notar	g. Debevc.
Pinellino, čevljar	g. Erklavec.
Guccio, barvar	g. Ribič.

Dejanje se vrši v Firenci leta 1299. — Dekoracije naslikal g. Skružny.

Plašč. Michele, lastnik čolna, ležečega zdaj v kanalu Sene pred Parizom, ima lepo mlado ženo. Med težaki, ki nalagajo in razkladajo blago njegovega čolna, služi tudi Luigi, mladostni prijatelj njegove žene. Med njim in njegovo ženo vzplamti ob spominih na otroška in svobodna leta ljubezen, ki konča s tem, da zadavi Michele svojega tekmeca ter skrrije truplo pod svoj plašč.

Sestra Angelika. V tilhem samostanu živi sestra Angelika in se pokori za svoj greh iz mladosti. V obupu si hoče končati življenje: nabere si strupenih rož in se zastrupi. V smrtnem boju si izprosi od svojega umrlega sinčka, naj ji da znamenje, če sme k njemu. In res je »Marija ta čudež storila«! Ko zajoje zvon, odide s. Angelika kakor zamaknjena v svojo celico. Čim pa je v samostanu vse tiho, se njena vrata spet odpro, in ona pride na vrt, kjer si zapali ogenj, pristavi prsten lonček in si nabere vanj strupenih rastlin. Ves čas v misli, da jo je z Marijinim privoljenjem poklical sinček, izpije potem strup. Sedaj naenkrat spozna svojo grozno zmoto in svoj strašn greh. Obupno kliče Marijo, naj jo reši: naj je ne pusti umreti v smrtnem grehu in ji da znamenje, da ji je odpustila. In glej: nenadoma se razsvetli vsa cerkvena, in čudež se prične: Vrata cerkvice se počasi odpro in v tajinstvenem svitu se vidi vsa polna angelov. Na pragu se prikaže Marija Tolažnica, slovesna in mila, pred njo plavolas deček v beli obleki. Marija napoti dete, ne da se ga dotakne, proti umirajoči, ki izteguje roke proti njemu. Dete počasi napravi prvi, drugi in tretji korak. Ko je dete že čisto blizu, se s. Angelika počasi zgrudi in umre. Čudež ugasne.

Gianni Schicchi. Florentinski bogataš Buoso Donati je umrl in za njegovo veliko premoženje, ki ga je pokojnik volil fratrom, se vname velik prepir. Gianni Schicchi, z vsemi žavbami namazani premetenec, vso zapuščino prav po salamonsko razdeli: mrtveca da na skrivaj pokopati, sam pa leže v pokojnikovo posteljo in kot falso Donati narekuje testament notarju znova. Vsakemu kaj zapusti, sebi pa seveda največ. Prevara mu izvrstno uspe, dejanje je polno tragikomičnosti in vse skupaj se konča tako, da ima vsak, česar si želi: s svatbo dveh mladih zaljubljenecv.

CARMEN.

Opera v štirih dejanjih po Prosperu Mérimée-ju napisala
H. Meilhac in L. Halévy. Uglasbil G. Bizet.

Dirigent: L. MATAČIČ.

Režiser: V. SEVASTIANOV.

Carmen (mezzo-sopran)	ga Thierry-Kavčnikova.
Don José, dragonski podčastnik (tenor)	g. Sovilski.
Escamillo, toreador (bariton)	g. Cvejič.
Micaëla, kmečko deklet (sopran)	gna Kattnerjeva.
Frasquita, ciganka (sopran)	ga Matačičeva.
Mercédes, ciganka (sopran)	gna Sfiligojeva.
Dancairo, tihotapec (tenor)	g. Mohorič.
Remendado, tihotapec (tenor)	g. Debevec.
Zuniga, dragonski častnik (bas)	g. Zupan.
Morales, dragonski podčastnik (bariton)	g. Zorman.

Ljudstvo, vojaki, otroci, delavke tovarne za cigarete, tihotapci.

Godi se na Španskem v začetku 19 stoletja.

Prva vprizoritev leta 1874. v Parizu.

I. Trg v Seville. Micaela išče med vojaki svojega zaročenca Don Joséja; ker ga ne najde, zopet odide. Z novo stražo pride José. Ko se začuje zvonec tovarne za cigarete, pridejo delavke, med njimi Carmen, obče znana krasna koketa. Mladenci, ki so jo že pričakovali, se ji laskajo, ne da bi kaj dosegli; njej je všeč edino le José. Vrnivša se Micaela prinese Joséju pismo od doma in mu pripoveduje o ljubezni njegove skrbeče matere. José se ganjen spominja ljubeče matere in rojstnega kraja ter naroči odhajajoči Micaeli, naj mater presrečno pozdravi in poljubi. V tovarni nastane prepir in pretep, zato pošlje poveljnik straže Zuniga narednika Joséja, da napravi red. José privede iz tovarne Carmen, ki je bila neko tovarišico ranila. Poveljnik zapove Carmen zvezano odvesti v zapor. Carmen, dobro vedoč, da lahko omami vsakega moškega, se začne prilizovati Joséju in res kmalu doseže svoj namen. José se strastno zaljubi vanjo ter jo na poti v zapor izpusti. Zuniga, zapazivši to prevaro, zapove odvesti Joséja v zapor.

II. Na vrtu krčme. Tihotapci in cigani plešejo in popivajo. Začuje se veselo petje prihajajočih »toreadorjev«; med njimi je slavni zmagovalec Escamillo. Vsa družba ga navdušeno pozdravi, in Escamillo pripoveduje o svoji zadnji zmagi v bikoborbi. Po odhodu Escamillovem prigo-

varjajo tihotapci Carmen, naj gre ž njim, Carmen pa jih zavrne, poudarjajoč, da pričakuje svojega ljubčka. José pride in kmalu ga Carmen zopet očara s petjem in plesom. Toda začuje se vojaški signal, ki kliče Joséja domov. Carmen je užaljena, da jo hoče José tako kmalu zapustiti, zato mu porogljivo veli, naj le gre nazaj v kasarno. Baš ko se José napoti domov, potrka zunaj na vrata Zuniga, ker pa mu nihče ne odpre, kar siloma sam odpre in vstopi. Zuniga zapove Joséju, naj gre takoj domov, José se mu upre ter celo preti s sabljo. Tihotapci razorožijo Zunigo in ga, rogaje se mu, odvedo. Po rahlem odporu se José pridruži tihotapcem.

III. V soteski. Tihotapska družba hoče po naporni poti počivati, poprej pa naj se preiščejo pota, je li kje skrit kak carinar, José pa naj med tem straži odloženo blago.

Joséjeva mati je poslala Micaelo iskat sina. Micaela pride vsa zbegana, in ko zazre Joséja na skali, ki hoče baš ustreliti prihajajočega Escamilla, se silno ustraši in pobegne. Na vprašanje Joséjevo, česa tu išče, odgovori Escamillo, da je prišel k svoji ljubicí Carmen. Po kratkem prerekanju se začne boj z nožem; José bi bil Escamilla premagal, če bi ne bila prihitela Carmen na pomoč. Carmen hoče z Escamillom proč, José pa ji to zabrani. Micaela roti Joséja naj se vrne domov k umirajoči materi. Globoko ganjen se odpravlja José z Micaelo na pot, nezvesti Carmen pa reče, da se bosta kmalu zopet videla.

IV. Pred areno v Seville. Ljudstvo pričakuje slovitega Escamilla in ga prihajajočega navdušeno pozdravlja. Carmen želi biti priča nove zmage svojega Escamilla, in ne posluša svarjenja svojih tovarišic. Ko hoče Carmen stopiti v areno, jo ustavi José, roteč jo, naj gre ž njim, ona pa mu pove, da ljubi Escamilla. José jo ponovno roti, toda zaman; ona sname prstan, ki ji ga je bil podaril José in mu ga vrže pod noge. Besen ji zabode José nož v srce, da se zgrudi mrtva.

SEVILSKI BRIVEC.

Buffo-opera v dveh dejanjih. Spisal Cezar Sterbini.

Uglasbil G. Rossini. Prevel A. Funtek.

Dirigent: NEFFAT.

Režiser: SEWASTIANOW.

Grof Almaviva	g. Kovač.
Bartolo, zdravnik	g. Zupan.
Rozina, varovanka v hiši Bartola	ga Lovšetova k. g.
Figaro, brivec	g. Levar.
Basilio, učitelj glasbe	g. Betetto.
Fiorello, sluga Almavive	g. Zorman.
I. sluga (tenor)	g. Banovec.
II. sluga (bas)	g. Pugelj.
Berta, hišna pri dr. Bartolu	ga Smolenskaja.
Častnik	g. Zorman.
Notar	g. Perko.

Vojaki, godci.

Dejanje se vrši v Sevili.

Prva vprizoritev 5. februarja 1816 v Rimu.

Dr. Bartolo, postarn, ohol, nezaupen, lakomen mož ima mlado, lepo in bogato varovanko, Rozino; v to je zaljubljen in jo hoče za ženo. Strogo jo čuva. V petju jo poučuje Bazilio, intriganten in podkupljiv človek, pristaš Bartolov. Dekličino ljubezen pa ima mladi, lepi in bogati grof Almaviva, ki ji priredi kot Lindoro podoknico. Da pospeši zблиžanje z izvoljenko, se posluži Figara, spretnega, podjetnega, premetenega in predrznega brivca. Ta mu svetuje, naj se obleče kot častnik in gre v Bartolovo hišo, kakor da išče vojaške nastanitve ter naj dela, da je pijan. — Figaro gre pa tudi k Rozini in ji pove, da jo ljubi Lindoro. Deklica je vsa srečna v svoji ljubezni in piše pisemce dragemu. Almaviva pa izvrši, kar mu je svetoval Figaro in provzroči v Bartolovi hiši veliko zmedo. S tem konča prvi akt.

V drugem aktu nastopi Almaviva kot glasbenik Don Alonzo, ki pravi, da je Bazilijev učenec in za ta dan njegov namestnik, ker je Bazilio bolan; poučeval bo danes Rozino. — Za njim pride Figaro in izvabi Bartola iz sobe s pobijanjem posode. Ta hip porabita Lindoro in Rozina, da si prisežeta ljubezen in zvestobo. Sedaj pa se pojavi Bazilio, in zmeda postane večja. Almaviva ga podkupi z mošnjo zlata, da se uda trditvi,

da je bolan, in tako ga spravijo iz hiše. Medtem, ko Figaro brije Bartola, pove Lindoro Rozini, da pride ponjo o polnoči. A Bartolo vjame nekaj zadnjih besedi in gre s palico nad tekmeča; ta pa pobegne s Figarom iz hiše. Tedaj nastopi Bazilio in pove Bartolu, da je bil dozdevni Don Alonzo grof Almaviva sam. — Bartolo dokazuje Rozini, da jo je Lindoro izdal in da jo namerava oddati Almavivi. Meneč, da je izdana, sprejme Rozina Bartolovo roko in hoče skleniti zakon takoj. — Bartolo pošlje Bazilija po notarja, da napiše pogodbo, sam pa gre po stražo, da bi onemogočil ponočni poset. — Almaviva in Figaro pa udreta skozi balkonska vrata, kamor sta prišla po lestvici in pojasnita Rozini, da je Lindoro grof Almaviva, ki jo popelje k altarju kot grofico. Prav tedaj pa prideta Bazilio in notar; ta napiše pogodbo, navzoči jo podpišejo in tudi Bazilio, podkupljen od grofa, se ne brani biti za pričo. Ko dospè Bartolo s stražo, je pogodba sklenjena in Rozina zaročena z grofom.

TAJNOST.

Komična opera v treh dejanjih. Po besedilu Eliške Krásnohorske uglasbil B. Smetana.

Dirigent: A. BALATKA.

Režiser: PAVEL DEBEVEC.

Malina, občinski svetovavec	g. Zupan.
Kalina, " "	g. Cvejič.
Roza, sestra Malinova	ga Thierry.
Blaženka, hčerka Malinova	gna Thalerjeva."
Vit, sin Kalinov, lovec	g. Kovač.
Bonifac, vojaški dosluženeec, užitkar pri Kalini	g. Zathey.
Škrjanček, potujoči pevec	g. Bratuž.
Zidarski mojster	g. Zorman.
Krčmarica	gna Korenjakova.
Jurko, zvonar	g. Mohorič.
Duh patra Barnabaša	g. Pugelj.

Dudak. Občinski možje, sosedi in sosede, fantje in dekleta, mlatiči, zidarski pomočniki. Sanjske prikazni.

Kraj: Bezděz in okolica.

Čas: Konec 18. stoletja.

V samostanu v Bezdězu je živel v njem veseli frater Barnabaš. Potrži Rozi je obljubil, da ti s pomočjo posebne in samo njemu znane skrivnosti pridobi njenega ljubljence Kalino.

Kmalu nato je umrl veseli frater.

Minilo je dvajset let. Roza se ni možila, Kalina je vdovec in ima odrastlega sina Vita, ki tajno ljubi Blaženko, hčerko Rozinega brata Maline. Povsod si rodbini nasprotujeta nalašč in kolikor je mogoče. In tako hoče Kalina dokazati Malini, da ni več berač in dá podreti svojo staro kočo ter postaviti novo hišo, kljub temu, da je dolžan zidarskemu mojstru dvanajst sto.

Rozin brat Malina je dobra duša, toda ko Malina slučajno omeni zopet Kalinov dolg, se vname pretep. Bonifac pograbi v metežu trhljen kos lesa z okna stare Kalinove kočice, ter najde v njegovi zarezi popisan list.

Bilo je pisanje pokojnega fratra Barnabaša, ki je kazal Kalini pot do zaklada. Bonifac, ki je zvedel nekoliko o tej stvari, mora Kalini priseči, da skrivnosti nikomur ne pove. Svojo obljubo izpolni tako, da zblebete vse zidarskemu mojstru. Zidar prisega molčanje in hitro pove vse ženam pri vodnjaku. In tako gre tajnost dalje, končno jo pove tudi cerkovnik Jurko mimoidočemu Škrjančku kar s cerkvenega stolpa.

Toliko v prvem dejanju.

V drugem dejanju se pripravlja Kalina na Bezdězu med samostanskim zidovjem, da izkoplje zaklad. Ko odvali Kalina skalo in stopi na pol v temno odprtino, zakliče nanj Roza. On spozna njen glas, glas svoje drage, toda rajši tvega svojo dušo, kakor, da bi se vrnil k nji ubog. In izgine v temnem žrelu Bezděza.

Roza prigovarja Malini, naj ne kazi sreče mladih ljudi; on pa pravi, da bi jima ne branil, če bi se Kalina sam ponižal in prišel vljudno prosit k njemu za sina. Bonifac, ki je s Škrjančkom sedel na peči, prosi za Vita prišedšega poslovit se od Roze in Blaženke, ter se je namenil oditi v svet iskat sreče sebi in Blaženki — prosi zaljubljeni Bonifac za Vita in ob enem tudi za-se za roko Roze. Vse se mu smeje, on pa zleže zopet na peč. Naenkrat odskoči s Škrjančkom s peči, zakaj, začulo se je v peči pritajeno trkanje, z motiko v roki prihaja Kalina po svojo srečo, po svoj zaklad. Tajni zasuti podzemski hodnik z Bezděza — do Rozine izbe — to je bila tajnost pokojnega fratra.

Različne kritike.

Ranko Mladenović, urednik beograjske »Misao«, priobčuje v svoji oktoberski številki članek »Marija Vera kao Heda Gabler«. V tem članku piše na dveh in pol straneh samo o Ibsenu in navaja dramaturgične opazke k Hedi. Vsa stvar je zelo splošno, ne posebno originalno razmotrivanje in modrovanje o Hedi, tako nekako kot smo navajeni čitati pri poznavalcih Ibsena Schlentnerju, Eliasu in Brandesu. Šele na koncu nam nekoliko govori o beograjski predstavi, o režiji in interpretaciji Hede. Zadnje pa zelo na kratko, zato pa precej po domače ali — kakor kažejo vzgledi — po naše: »Gdja Marija Vera nije za Hedu Gabler u strogom umetničkom smislu te reči. Pre svega ona i fizički ide na nerve. Proporcije njene pojave i suviše su dekomponovane za jednu Hedu Gabler. Ona nije mogla, ni kao takva, da stvori u drami ovu pravu romantičnu egoistkinju, perverznu u dramskom zapletu i perfidnu u svojoj satiričnoj tragici. Teorijski, opaža se, gdja Marija Vera oseća ibsenovsku atmosferu lično; ali ne može da ju stvori i za publiku. Ona i suviše u svojoj glumi podleže maniru. Ona se sva kreće u znaku manira na pozornici. Svaki njen pokret, svaka grimasa, sve je manir; i modulacija njenog glasa je manir. Mi smo prošle sezone imali samo gdju Mansvetovu, koja je srečno dala Ibsenovu Noru. Zato nam gdja Marija Vera sada kao Heda Gabler vredja jednu uspomenu na Ibsena iz prošle sezone. Obziri padaju kad je u pitanju piščeva iluzija. Neka se gdja Marija Vera vrati antičkoj drami i neka nas tu ohrabri ako može. Hedu Gabler nesme više da igra. Kompromisi se više ne prave na račun umetnosti. Eksperimenti se vrše danas samo iza kulisa. Posle ovog slučaja gdje Marije Vere oseća se, koliki je problem našeg pozorišta u traženju dramskih primadona. A ovi redovi brane rang primadone.« (Prava sila mu je bila, napisati zadnji stavek!)

Zdaj pa kritika o isti interpretaciji v »Stadttheater« v Danzigu: »Marija Vera je očrtala to Ibsenovo figuro, to komplicirano sestro Ellide, gospe z morja (N. B.: O tej kreaciji piše dr. A. Brausewetter: Gledališče ima v Mariji Veri igralko velikega stila, katero vloga Ellide posebno in upravičeno vabi. In da nakratko povem: podala je nekaj, kar je prihajalo iz notranjosti, nekaj, v čemer živi in trpi Ibsenova duša, nekaj umetniško ubranega, zrelega, nekaj, česar človek nikoli ne pozabi. Podala je to brez teatra in brez vsiljivosti, s prepričevalno igro oči, iz katerih govori duša. Ibsena je treba igrati s plemenito igro. Nobena preglasna beseda, nobena narejena gesta (cf. Ranko Mladenović: »Svaki njen pokret, svaka grimasa, sve je manir...«), nobena kričeča poza ne sme motiti tišine in stila njegove govornice. Teaterski ljudje niso zanj, temveč samo ljudje, ki kot taki govore, trpe in delajo. Vse to je imel včeraj pri gospe Veri. Njena Ellida je bila za človeka, ki je pri Ibsenu kot doma in katerega vsako neumevanje takorekoč fizično boli, veselje in užitek. Na kratko: nekaj, kar ostane, kar še po predstavi deluje in upliva. Ellida, kakršno Ibsen mora imeti in jo je snoči tudi imel.) Ibsen

je pri tej igralki vedno v dobrih rokah... Marija Vera je prenesla Hedo iz nervozne površnosti in nevrastenične razjedenosti v čustveni svet intelektualne žene, katero vodi pot brez upa na rešitev v nižine skrbnih tet, na njenem duševnem horizontu pa še migljajo plamenčki dionizijske mladostne opojnosti; po tej poti je šla njena umetniška duša, polna trpljenja...« — Drugi kritik: »...Heda je našla v Mariji Veri upoštevanja vredno kreacijo. Bila je sama ponosna lepota, na zunaj mrzlo se braneča, na znotraj pa polna ognja, dama dovršenih manir in velikega duha. Pri tem pa je ono bolno razpoloženje Hedine duše, nastalo deloma vsled neutešenih lepote žejnih sanj, deloma vsled neprijetnosti telesne izpremembe, naslikala na najbolj fin način...«

Dovolj! Tako med Nemci možje, »ki so pri Ibsenu kakor doma« — no in Nemci se sploh pri Ibsenu — rekel bi — precej spoznajo. Tako pišejo o naši umetnici, o ženi, ki je imela priliko igrati na največjih svetovnih odrih prve vloge in to pod vodstvom in v družbi prvih nemških umetnikov — umetniška pot, po kateri še ni hodil in najbrže še ne bo kmalu hodil noben slovenski dramski igralec. Prijetna dolžnost nam je bila, da smo ta dva tako različna glasova priobčili in za vselej pribili. Vsak naj bere v njih, kar hoče in kar more.

C. H.

Ljube:

Razno.

Jubileji: 26. oktobra je poteklo 40 let odkar je prvič nastopil naš igralec in veteran hrvatskega gledališča Dragutin Freudenreich. Njegov oče Josip Freudenreich je ustanovitelj hrvatske gledališke umetnosti, začetnik hrvatske besede na odru in avtor »Graničarjev«. Prvič je nastopil v Beogradu litar 20 let, leta 1899. je položil temelj stalnemu gledališču v Splitu, deloval v Varaždinu in Ljubljani, prepotoval tekom let skoro vse naše kraje in je še danes kot 60 letni igralec ponos zagrebškega kazališta.

Družina Freudenreich je vladala poldrugo stoletje na hrvatskem odru in pomeni zanj isto kot dinastija Löwe ali Devrient za nemški oder. Nj. Vel. kralj je odlikoval jubilaranta z redom sv. Save III. st.

5. okt. je poteklo 35 let odkar je prvič v Zagrebu nastopil naš operni veteran Ernesto vit. Cammarota. Prvič je pel v Verdijevem »Un ballo in Maschera«. Rojen je bil na otoku Malti, kjer je bil njegov oče ravnatelj opere. Kmalu je zaslovel po vseh italjanskih mestih in ko je zamenil v zadnjem trenutku brez vsake skušnje slavnega tenorja Marconija pri Rossinijevem oratoriju »Stabat mater«, kateremu je prisostvoval ves italijanski dvor in svetovna diplomacija, ga je kralj Umberto I. odlikoval z visokim redom. 35 let je sodeloval v zagrebški operi, pel v 60 operah in nastopil nad 600 krat. 1913 je sodeloval pri dobrodelnih koncertih v Beogradu in ga je zato kralj Petar odlikoval z redom sv. Save. V Zagrebu pa je bil tudi zapostavljan skoro od l. 1913 do 1919., ko je zopet pel o priliki 100 letnice rojstva Lisinskega »Porina« —, to svojo najboljšo kreacijo, katero je pel že pri premijeri l. 1897. Često je gostoval tudi v Ljubljani. Dobro se še spominjamo njegovega krasnega, lahkega in milega tenorja iz »Cavallerije«, »Bajazza« in »Bohème«.

V Splitu slavi 35 letni umetniški jubilej »čika Mika« — Mihajlo Milovanović, režiser in igravec. Rojen v Srbiji, je deloval najprej v Beogradu, potem pa vstopil v potujočo družino M. Lazića. Z njo je potoval in širil »s ove strane« po Banatu in Sremu jugoslovensko misel. Bil je član družin Lazića, Iličića, Popovića, Freudenreicha itd. in deloval kot stalni član v Zagrebu, Cetinju, Kragujevcu, Osijeku in Splitu. Sedaj je ljubljenec Spličanov, ki so mu ob jubileju dokazali kako ga imajo radi. Odlikovan je z redom sv. Save.

† Stjepan Oberski, bivši član skopljskega pozorišta in brat Ivana O., člana zagrebškega kazališta, je po dolgi mučni bolezni umrl 11. sept. t. l. Rojen 1879. v Zagrebu, je dovršil trgovsko šolo, postal uradnik, pa ga je gledališče naenkrat zvrabilo na svoje deske; nastopil je prvič v Zagrebu in pozneje v Osijeku. Pred vojno je že čutil za Jugoslovenstvo, kot tak pred mobilizacijo pobegnil v Srbijo in bil takoj angažovan v Skoplju, kjer se je gledališče šele začelo razvijati. Bil je med onimi, ki so preživeli največjo dramo našega preporeda: brezupne muke telesa in duha na pomikanju preko Albanije... toda noseč s sabo v srcu vero v zmago Jugoslovenstva. Dober tovariš, pomemben kulturni delavec in pravi Jugosloven je bil. N. v m. p.!

† Marija comt. Vojnović, mati našega velikega pesnika Iva Vojnovića je 22. okt. umrla v Zagrebu v starosti 86 let. Žena Dr. Koste kneza Vojnovića, vseučiliškega profesorja v Zagrebu in nar. poslanika, je bila obdarjena z redkimi vrlinami uma in srca. Biskup Strossmayer je posebno spoštoval to duhovito dubrovniško gospo. Za časa preporeda so se v njenem salonu shajali vsi hrvatski veliki možje kakor Preradović, Pavlinović, Vuk Stefanović Karadžić, Miho Klaić itd. Za časa svetovne vojne je bila ona in njena hči Katica preganjana od avstrijskih oblasti na najbrutalnejši način. Naj počiva sedaj v miru v svobodni domači dubrovniški zemlji!

V imenu »Udruženja gled. igralcev« je te dni otvoril njegov predsednik g. A. Drenovec v Trbovljah dramatično šolo. Udruženje smatra za svojo dolžnost to ne ravno lahko nalogo: širiti in izpopolnjevati gledališko umetnost po podeželskih odrilih; zavezalo se je vsak teden po enkrat, do možnosti ob torkih, pošiljati po enega člana na predavanje in praktične vaje v Trbovlje. Nadalje je govoril g. Drenovec o vzgojevalnem pomenu in kulturi gledališke umetnosti z ozirom na podeželske odre. G. Železnik pa je predaval o zgodovini slov. gledališča, o načinu govorjenja in o mikih. Prvega večera se je udeležilo okrog 60 zainteresiranih trboveljskih igralcev, kaže pa, da bo njih število v kratkem naraslo na 100. Soudeležena so društva »Sokol«, »Bratstvo«, »Sloga« in »Delavska zveza« v Trbovljah.

GRIČAR & MEJAČ

zaloga oblék za dame, gospode in otroke.

Šelenburgova ulica 3.

Vogal Knaflove ulice.

ČEVLJI ZNAMKE „PEKO“ SO NAJBOLJŠI

ZAHTEVAJTE JIH POVSOD.

PRODAJA ENGROS IN DETAJL.

BREG 20.

LJUBLJANA

BREG 20.

2. GOREC
AGIOMOBILI
MOTORJI
KOLESA
AGIOGARAZA
AGIOVOZNIJE
LJUBLJANA
GOSPOSVEISKACI 4-VEGOVATO

GRADBENO PODJETJE
ING. DUKIČ & DRUG
LJUBLJANA, Bohoričeva ul. 20

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela

TELEFON 560

**Mnogo
denarja**

si lahko prihranite

ako kupujete blago za moške
in ženske obleke, perilo, tri-
kotažo, posteljno opremo itd.

v velikem skladišču blaga

veletrgovine

A. & E. Skaberne

Ljubljana, Mestni trg 10.

Urejuje Fran Lipah.

Cena Din 3.50.

Tiska Zvezna tiskarna v Ljubljani.